

V **seriálu rozhovorů** se zajímavými podnikateli a manažery působícími v Moravskoslezském kraji vám dnes nabízejme pohled do světa Libora Rychtáře, předsedy představenstva Asociace lihovarů ČR a majitele společnosti vyrábějící zařízení pro lihovary.

V **pracovně** Libor Rychtář ve své kanceláři. Foto:Adolf Horsinka, MF DNES

Mohl jsem být hercem, ale netrefil jsem do divadla

Tu práci by mu záviděl asi každý správný alkoholik. Libor Rychtář je majitelem firmy, která staví lihovary a občas i pálenice. Na nějaké souvislé popíjení ale nemá moc času. Jeho sbírka výrobků jednotlivých firem je proto docela zajímavá. „Dělám prostě v oboru, kde vždycky něco dostanete na zkoušku, s tím člověk nic nenadělá,“ směje se.

Právě dozrávají třešně, které často neskončí jen na stolech, ale i v palírnách. Pálíte taky?
Vzhledem k tomu, co dělám, mám spoustu dodavatelů, kteří mne pravidelně zásobují, takže sám až tak moc pálit nemusím. A co se těch třešní týče, jejich pálení není jen tak, musí na ně být hodně zkušený člověk.

Technologie se stále vyvíjejí, palírny jsou sále lépe vybavené, co je dnes při výběru palírny důležitější: technika, nebo člověk?

Technika dokáže hodně pomoci, ale vždy rozhoduje člověk, který ji obsluhuje. Každý kvas je totiž jiný, s každým se musí zacházet trochu jinak. Takže kdybych si měl vybrat podle techniky, nebo obsluhy, sázel bych na zkušenou obsluhu.

Vystudoval jste chemii, to jste se určitě pokusil s alkoholem na škole nevyhnul.

No. Ono je to dneska už promlčené, tak se mohu přiznat. Dělali jsme často i hodně šilené věci. Ale my jsme ani tak nedestilovali, jako jsme se snažili ten alkohol vylepšit různými přísadami. Povedlo se nám třeba udělat ze slivovice vodku, dělali jsme pálenku z banánů a podobně.

V dotazníku vzpomínáte na to, že jste se mohl stát hercem. Proč k tomu nedošlo?

Víceméně proto, že jsem nevěděl kam mám jít. Byl jsem tehdy pozvaný do divadla, věděl jsem i kým, ale nevěděl jsem, na které dveře mám zaklepat. Ne, že bych nevěděl, kde je v Opavě divadlo, šlo o to, že jsem nevěděl, kde sedí ten pán, co si mě pozval. A tak jsem zůstal doma a můj život se ubíral jiným směrem. Vystudoval jsem chemii v Pardubicích, začal pracovat ve škrobárně v Opavě a později jsem působil na VŠB v Ostravě.

Jak jste se dostal k podnikání?

To souviselo s mou prací na Vysoké škole báňské. Vyučoval jsem tam a přitom jsem byl stále v kon-

taktu se škrobárnou. Po revoluci jsem viděl, jak jde všechno v soukromých firmách měnit. Zatímco na škole jsme potřebovali, když jsme chtěli něco změnit, horu formulářů, sem tam přidat nějakou tu lahvinku a podobně, šlo v soukromé firmě ráz na ráz. Prostě člověk něco vymyslel, a hned to taky udělal. To byla obrovská věc.

Proč jste ve škrobárně nezůstal a vydal se na vlastní cestu?

To mělo důvod v tom, že ve sdružení s ručením omezeným, v němž se škrobárna po privatizaci transformovala, bylo padesát majitelů.

„Ředitel vyšel na dvůr a zeptal se ‚kdo chce být v eseróčku?‘ Kdo se přihlásil, ten tam byl.“

Padesát majitelů?

Ano. S trochou nadsázky se dá říct, že ředitel tehdy vyšel na dvůr a zeptal se „kdo chce být v eseróčku?“ a kdo se přihlásil, ten tam byl. No a po čase se tam začaly vytvářet vlivové skupiny, jedna z nich to vyhrála a směřovala firmu tam, kam jsem nechtěl. A proto jsem odešel a udělal si vlastní firmu.

To musel být hodně dobrý byz-

„Udělat z polského denaturovaného lihu pitelný je hračka, to umí prakticky každý.“

nys, o lihovary byl před pár lety obrovský zájem, každý si myslel, že tam vydělá majlant.

To bylo v době, kdy vláda řekla, že bude u určitého počtu lihovarů garantovat cenu výkupu. Zlatý kšeft. Jenomže pak se ukázalo, že to výběrové řízení nebylo úplně čisté, tak ho zrušili, udělali znovu, ale víceméně to vyšlo do ztracena.

Takže lihovarů ubývá?

Mohu hovořit jen za ty menší, ale je to tak. Zatímco v roce 2004 bylo v republice v provozu šedesát malých lihovarů, letos jich zbylo třináct.

Co jim nejvíce uškodilo? To je tak silná konkurence?

Konkurence samozřejmě silná je, ale hodně jim uškodil i přístup celních orgánů. Každý lihovar totiž musí ze zákona složit kauci na vyráběný lih, aby se předešlo možným daňovým únikům. A bylo na libovůli celníků, jak tu kauci nastavili. Jenomže v roce 2009 přišel zlom, majitelé dostali dopis, že se kauce výrazně zvyšuje a to hodně lihovarů položilo. A nevzpamatovaly se z toho dodnes.

Nakolik majitelům lihovarů ubližuje nekalá konkurence? Tady v příhraničí není problém narazit na tržnicích na pančovaný alkohol.

Produkce českého černého lihu je dle mého názoru celkem zanedbatelná, o to větší problém ale je lih dovezený z Polska. Tam totiž platí trochu jiné zákony než u nás a udělat tam z denaturovaného lihu zase normální není problém.

Čili hlavní problém spočívá v dovozu polského lihu?

Ano. Denaturovaný lih se už totiž nekontroluje tak přísně, jako normální. A udělat z polského denaturovaného lihu pitelný je hračka, to umí prakticky každý.

Jak se to dělá?

Denaturovaný lih se dělá proto, aby nešel pít. Proto se tam dá něco aby to smrdělo, něco, aby to nechutnalo, něco, aby to mělo jinou barvu, prostě se upraví tak, aby každý věděl, že se to nemá pít. No a polský denaturovaný lih je bohužel dělaný tak, že stačí na tisíc litrů jedna velká štamprle sava a nikdo nic nepozná. A z toho lihu se pak dělají různé plagiáty alkoholických nápojů.

Takže pít takový alkohol je asi hodně nebezpečné?

Když člověk vypije jednu takovou láhev za rok, tak se asi nic nestane, problémy mohou nastat při větší spotřebě.

Dá se takový pančovaný alkohol poznat?

Třeba i podle ceny. Kdo si koupí na tržnici půllitr rumu za padesát korun, tomu musí být jasné, že se nejedná o originál. Vždyť jen na spotřebitelské dani se platí za půllitr čtyřicetiprocentního alkoholu okolo šedesát korun. Takže je jasné, že takový nápoj nebyl vyroben podle regulí, že ten lih asi nebude nejzdravější.

Darek Štalmach

Dotazník

Libor Rychtář

Datum a místo narození

21. 6. 1951, Opava

Stav, rodina

ženatý, dvě děti, dvě vnoučata, třetí na cestě

Kde žije a kde bych chtěl žít

Třicet let jsem žil v Opavě, pak v Ostravě a v současnosti tak na půli cesty, v Dolní Lhotě.

V kolik jsem ráno v práci a v kolik odcházím

Když jsem doma, tak začínám o půl sedmé ráno, končím v jedenáct večer, když jsem na služební cestě, tak končím třeba v sedm večer.

Co nikdy nechci slyšet od podřízených

Že něco nejde.

Jak poznají kolegové, že jsem opravdu našťavaný

To teda nevím, ale pravděpodobně mám zvýšený hlas. Nejsm cholerik, který by něčím házel, ale občas si zakřičím.

Nejlepší a nejhorší rozhodnutí mého života

Nejlepší, když jsem pomínu to, že jsem si vzal svou ženu, je to, že jsem začal podnikat. O nejhorším nevím, z každého špatného rozhodnutí nakonec vyšlo i něco dobrého.

Čím bych chtěl být v příštím životě

Vždycky jsem chtěl být hercem. Měl jsem na to i nastartováno, ale nedopadlo to.

Čím bych nechtěl být

Politikem. V žádném případě.

Bez čeho se prostě neobejdou

Bez rodinného zázemi a bez práce.

Koho považují za osobnost Moravskoslezského kraje

To je složitá otázka, nedovedu na ni odpovědět. Nikdy jsem o tom nepřemýšlel, navíc někdo je nejlepší v tom, jiný zase v tomhle. Určitě tady takoví lidé jsou, je to moje ostuda, že si je neuvědomuji.

Lihovary pro republiku vyrábí firma z Ostravy

OSTRAVA (sta) Na dvou frontách bojuje opavský rodák Libor Rychtář na lihovarnickém poli.

Na jedné straně jeho firma Techno Ova vyrábí a prodává zařízení lihovarů, včetně celých rafinerií a zájemcům dodává i pěstitelské pálenice, na druhé straně bojuje s úředním šimlem jako předseda představenstva Asociace lihovarů České republiky.

Společnost Techno Ova navrhuje a vyrábí malé a střední lihovary nejen pro zájemce z České republiky, její výrobky míří i na Slovensko a v jednom případě firma dodává i do Jižní Ameriky.

Vrátím punc filharmonii, říká nový ředitel

» Pokračování ze str. B1

„Hlavně je nutné zaměřit se na zlepšení profilu orchestru. Janáčkova filharmonie ztratila punc kvalitní značky,“ řekl odborář filharmonie.

Zvýšení počtu posluchačů, předplatitelů, koncertů i nahrávání. To vše teď podle něj orchestr potřebuje. „Očekáváme, že nový ředitel bude natolik schopný, že dokáže filharmonii pozvednout na moderní úroveň třeba i v oblasti prezentace. Nutný je třeba nový web,“ podotkl Jiří Dokoupil. Je přesvědčen o tom, že jeho názor sdílí i většina členů Janáčkovy filharmonie.

Orchestr v poslední době provázely potíže.

Je to víc než půl roku, co vedení města odvolalo někdejšího ředitele Petera Krajniaka. Zdůvodnilo to mimo jiné špatnými ekonomickými výsledky tělesa. Kontrola zadaná městem, která ve filharmonii

proběhla na začátku letošního roku, našla potíže v hospodaření z let 2010 a 2011. Zjistila mimo jiné problémy v oblasti nákupu výpočetní techniky pořízené na základě zfalšovaných daňových dokladů. Škoda způsobená městu mohla do-

sáhnout až šesti milionů korun. Kauzu v současnosti šetří policie.

Peter Krajniak se ale brání proti důvodům, které město použilo pro jeho odvolání. Svůj odchod považuje za výsledek komplotu a audit za účelovou snahu města potvrdit

údajně lživý argument o tom, že filharmonie za jeho vedení dosáhla špatných výsledků hospodaření. Cítí se poškozen. Janáčkovu filharmonii a magistrát žaluje, aby se domohl zneplatnění svého odvolání a výpovědi. **Markéta Radová**

INZERCE

Automobily-popt.

JAKOUKOLIV Š-FELICIT.T:604118269

Koupím

Vykup. lesy i s pozemky, tel.: 725 809 500.

Knihy, LP, pohledy, plakáty. T: 603469105

Knihy a časopisy

Koupím i LP, pohledy, plakáty. T: 603469105

Centrum psychologické pomoci
s podporou Moravskoslezského kraje Vám nabízí účast v projektu:

DEJME DĚTEM RODINU
Děti v domovech vyrůstají, ale v rodinách budou opravdově žít.
www.cepp.cz

Naším cílem je přispět ke změně situace dětí, které nemohou vyrůstat v rodinném prostředí.
Více informací na www.cepp.cz

KAŽDÝ DESÁTÝ Z NÁS JE ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÝ

Přibližně každý desátý obyvatel České republiky (dle dat ČSÚ z r. 2007) má přiznaný status osoby se zdravotním postižením (OZP). Zdravotní postižení přináší řadu omezení. Zvláště v okamžiku vstupu na pracovní trh se toto omezení stává vážnou překážkou. Zaměstnavatelé vnímají tuto skupinu často jako potenciální problém a ohrožení výkonosti své firmy. Situaci zaměstnávání OZP proto dlouhodobě věnuje zvláštní pozornost jak stát, tak i řada profesních organizací a zájmových sdružení.

Skupina zdravotně postižených je velmi rozmanitá a kromě vozíčkářů, nevidomých a neslyšících zahrnuje také skupinu lidí, jejichž postižení není na první pohled příliš patrné. Astenici, diabetici nebo třeba lidé s duševním onemocněním - i takoví lidé obilně hledají pracovní uplatnění. Významnou pomoc jim může nabídnout pracovní rehabilitace, kterou zabezpečují a financují krajské pobočky Úřadu práce České republiky (ÚP ČR).

Pracovní rehabilitace je souvislá činnost zaměřená na získání a udržení vhodného zaměstnání pro OZP. Právo na pracovní rehabilitaci má nejen každý člověk uznávaný orgánem sociálního zabezpečení jako invalidní (OZP), ale také ten, kterému byla invalidita odebrána v posledních 12-ti měsících či člověk dočasně práce neschopný na základě doporučení ošetrujícího lékaře. Žádost o pracovní rehabilitaci může OZP podat na kontaktním pracovišti krajské pobočky ÚP ČR příslušné podle místa jejího bydliště. Cílem projektu MPSV ČR, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem, je podpořit rozvoj pracovní rehabilitace v ČR a změnit systém posuzování zdravotního stavu OZP stanovením okruhu jejich funkčních schopností (ergodiagnostika) a systému využití jejich disponibilního pracovního potenciálu. Snahou je propojit v tomto regionu významné partnery podílející se na procesu pracovní rehabilitace (krajská pobočka ÚP ČR, zaměstnavatelé, zdravotnické zařízení, poradenské a vzdělávací organizace, neziskové organizace a další subjekty).

Pro více informací se obračete na dodavatele veřejné zakázky projektu „**Regionální síť spolupráce v pracovní rehabilitaci**“ (zkr. PREGNET). Vzdělávací společnost EDOST, s. r. o., www.edost.cz, nebo na internetové stránce www.pracovnirehabilitace.cz

